

men samtidig er nordmannsgranprocenten 17% højere ved skovsalg end studepladssalg!

Priserne for lave

Sammenligner man de danske og vesttyske forbrugerpriser, er der en utrolig stor forskel. Prisen i Vesttyskland er ca. 3 gange så stor som i Danmark!

Dette kan man søge mange forklaringer på, men en væsentlig årsag skal søges i det købmandsskab, der lægges for dagen.

Analysen af det tyske marked viser, at jo kortere afstanden er fra producent til forbruger, jo mindre får producenten for sine træer!

Derimod - hvor selvmødsigende det umiddelbart end må forekomme - så har tilstedeværelsen af et godt grossistled den effekt - forudsat grossistledet ikke underbydes af staldørssalg og lignende uregelmæssigheder - at producenten får en højere pris for sine varer.

Man må derfor stille sig tvivlende overfor de, der hævder, at eksporthandlen bør ske direkte fra producent til studehandler. Måske tjener man i første runde lidt mere, men over en blot kortere årrække vil forholdet formentlig blive omvendt. Det danske marked illustrerer dette. Men dermed være selvfølgelig ikke sagt, at der ikke kan gøres noget for at ændre det!

SP. 1.

HAVDE DE VED DEN NETOP OVERSTÅEDE JUL I DERES HUSSTAND ET JULETRÆ ?

1. JA
2. JA, FLERE
3. NEJ
4. VED IKKE

INTV.: HVIS HUSSTANDEN HAVDE FLERE JULETRÆER, GØR OPMERKSOM PÅ, AT VI TALER OM DET TRÆ, MAN PYNTER TIL JULEAFTEN.

SP. 2.

HVILKEN TYPE (ART) VAR DET JULETRÆ, DE HAVDE I HUSSTANDEN VED DEN NETOP OVERSTÅEDE JULEAFTEN ?

1. EN RØDGRAN
2. EN NORDMANNSGRAN
3. ANDEN ART
4. VED IKKE

SP. 3.

HVAD BETALTE DE FOR DETTE JULETRÆ ?

1. _____ KR.

2. HUSKER IKKE

SP. 4.

DET JULETRÆ DE KØBTE TIL JULEAFTEN, KØBTE DE DET

1. I SKOVEN
2. I BYEN, PÅ GADEN, VED GARTNER ETC.
3. HUSKER IKKE

Fig.

Hedeselskabets planteskoler

Fordi de første år er afgørende!

HEDESELSKABET

Centralplanteskolen
Plantagevej 4
7200 Grindsted
Telefon 05 32 01 11

Produktionskontrol

Af Esben Møller Madsen og Niels Bjerg

Det er efterhånden almindelig velkendt, at gennemsnitsproducenten af nordmannsgran-juletræer gør det temmelig skidt, - så skidt at mange har passeret det økonomiske 0-punkt og reelt sætter penge til.

Man kan forholde sig til disse kendsgerninger på mange måder, men såfremt man agter at fortsætte /gå ind i produktionen - og med positivt økonomisk resultat, må man starte med at erkende de fejl, der er blevet begået. Gør man ikke det, men skyder de dårlige resultater over på vejrforholdene, jordtypen etc., har man næppe en chance for at opnå de udbytteforøgelser, der reelt vil ligge foran os, hvis vi griber tingene rigtigt an.

For en menneskealder siden gjorde man i skovbruget meget ud af at registrere i store driftsbøger. Dette er nu de fleste steder historie. I mange henseender en fornuftig udvikling, men vender vi os mod juletræproduktionen er der ikke i tvivl om, at man har været for hurtige, til at afskaffe registreringerne.

Det er få, der ved, hvorledes de enkelte kulturer er blevet behandlet gennem hele omdriften. Konsekvensen er, at de dyrknings erfaringer, der gøres, enten bliver udpræget subjektive og får karakter af „slag på tasken“, eller aldrig bliver uddraget, og man selv derfor ikke bliver klogere.

En effektivisering af ens produktion må derfor starte med, at man dels har styr på den lange række tiltag, der iværksættes, og man samtidig løbende vurderer kulturerens udvikling m.h.t. vækst, sundhed, kvalitetsforhold og udbytteudsigter.

Ud at se på kulturen flere gange om året

En sådan registrering kan ikke laves ved skrivebordet eller fra skovvejen. Man må ud i kulturen flere gange i løbet af hver sæson. Dernæst må man påtvinge sig selv en systematik i sin indsamling af data - man må være

i stand til at sætte tal på sine observationer. Dette kan være svært, men er trods vanskelighederne nødvendigt, hvis man skal videre.

Kærlighed kan ikke udtrykkes i kilogram, men juletræproduktion er ikke kærlighed, det er økonomi! I sidste ende skal man stå til ansvar for resultatet i nederste højre hjørne - og her hjælper store armbevægelser og luftige bortforklaringer ikke stort.

Dyrkningskontrol

Opgaven er altså at indse de gjorte fejl så hurtigt som muligt og derpå få produktionen rettet ind eller ihvertfald undgå tilsvarende fremtidig fejlpositioner.

Som et nødvendigt redskab hertil er en rigtig udført dyrkningskontrol nødvendig. Med alle relevante oplysninger om dyrkningsforholdene i såvel de tidligere år som det aktuelle, er det muligt at lave en opstilling, der viser hvorledes den enkelte producent udbytte/udbytteudsigter og omkostninger udvikler sig.

Er der til en sådan dyrkningskontrol samtidigt knyttet så mange producenter, at man har et stort materiale, der indeholder flere gentagelser for samme dyrkningsomstændigheder, har man dermed også muligheden for at kunne lave fejlfinding.

Denne analyse kan kombineres med egentlige forsøg, hvorved man lettere kan styre sig ind på de rette årsagssammenhæng.

Kombinationen af egne systematisk indsamlede data og kollegers, giver mulighed for at ændre dyrkningsstrategien på et rationelt grundlag. Økonomisk er der også muligheder for at se, om omkostningsniveau og dækningsbidrag er i overensstemmelse med den gruppe producenter, man ønsker at sammenligne sig med. Det er muligt at drage sammenligninger med grupper med samme provenienser, samme dyrkningstiltag (gødskning, sprøjtning etc.) jordtype m.v.

Endelig vil den række spørgsmål, der gennem disse overvejelser rejses være en vigtig inspirationskilde for vore forsøgsinstitutioner.

Hvordan gør man

Forudsætningen for at nå de ovennævnte resultater er indledningsvist, at de i produktionskontrollen deltagende producenter indberetter de samme datatyper.

Denne indberetning skal være enkel og uden for mange kinesserier. Ellers bliver det aldrig til noget.

Pyntegrønt sektionen agter i foråret 1985 at iværksætte en produktionskontrol. Denne skal udformes ved hjælp af fire forskellige data-skemaer:

- Basisskema
- Dyrkningsskema
- Kvalitetsskema
- Høstskema

ad. Basisskema

Herpå indberettes kulturens grunddata: Proveniensen, planteafstand, jordbund m.v.

Denne beretning er en engangsfor-teelse for på gældende kultur.

ad. Dyrkningsskema

Herpå indberettes de årlige dyrkningsaktiviteter. se fig. 1.

ad. Kvalitetsskema

Herpå indberettes på basis af en systematisk registrering af plantehøjden, topskudslængden, antal grene i øverste grenkrans, nålefarve, forventet udbytteprocent m.v.

Denne indberetning er ligesom den foregående årlig.

ad. Høstskema

Herpå indberettes årligt fra det tidspunkt hvor høst begyndes.

Skemaerne indsendes til sektionen, der lader materialet bearbejde ved hjælp af EDB. Herved fås dels en udskrift af ens egne indberetninger,

dels fås sammenstilling af samtlige indberettede data opstillet gruppevist. Endelig analyseres der på materialet for diverse sammenhænge - såsom proveniens/udbytteprocent, gødskningsmiddel/vinterskadefrekvens o.s.v.

Der bliver selvsagt tale om grove sammenligninger, men taget i betragtning at gns.producenterne har udbytteprocenter af juletræer på under 25%, kan der næppe herske tvivl om, der er meget at hente.

Instruktion og daglig brug

Produktionskontrollen vil blive introduceret på møder rundt om i landet i løbet af forsommeren, hvor den vil blive gennemgået detaljeret. Desuden vil der blive arrangeret kulturudvandring for deltagere, hvor der kan udveksles erfaringer og diskuteres de forskellige tiltag.

Af hensyn til den rettidige indberetning om f.ex. udspringsforhold, vil sektionen udsende „reminders“, der gør producenten opmærksom på, hvad der skal registreres i pågældende uge.

Hvem kan deltage

Alle medlemmer af sektionen kan deltage med et ubegrænset antal af kulturer.

Videre udbygning

Produktionskontrollen vil blive udformet, så den senere kan udbygges med:

- udbytteprognoser for såvel den samlede som den enkelte deltagers produktion
- også at omfatte nobilisklippegrønt
- en „totalmodel“ gældende for den enkelte ejendom med heraf følgende mulighed for såvel produktionsstyring som økonomistyring.

Gode erfaringer fra landbruget

Tanken om produktionskontrol er ikke af ny dato. Den blev udformet af konsulent Torben Møller i Tureby-Køge og Omegns Landboforening i 1978 for diverse landbrugsafgrøder. Resultaterne herfra har vist, at man som deltager kan få et stort udbytte af kontrollen. Den syste-

matiske indsamling og bearbejdning af produktionsdata har gjort det muligt for den enkelte landmand at vurdere sine egne resultater i forhold til andres og herigennem inspireres til yderligere forbedringer.

Når resultaterne er blevet så gode er årsagen primært, at man gennem produktionskontrollen „påtvinges“ en systematik i ens arbejde og tankegang. En sådan systematik er en nødvendighed, såfremt vore produktionsfærdigheder skal hæves op over bragesnakkens niveau.

PYNTTEGRØNTSEKTIONENS PRODUKTIONSKONTROL
NORDMANNSSGRAN

EJENDOM: _____		BEVOKSNINGSNR. _____		ÅRLIG REGISTRERING DYRKNING ÅR _____	
AMT: _____		_____			
HEGNSEFTERSYN _____		TIMER _____			
SPRØJTNING					
DATO	MIDDEL	KG ELLER L PR HA	TIDSFORBRUG	METODE	EVT AREAL DER PLETSP.
HERBICID					
INSECTICID					
FUNGICID					
ANDEN SPRØJTNING					
EFTERBEORING: ja__ nej__					
HVIS JA: PLANTETAL _____stk/ha TIDSFORBRUG _____t/ha					
TIDSPUNKT _____ (dag (e), md, år)					
SLÅNING: ja__ nej__					
HVIS JA TIDSPUNKT _____ (dag (e), md, år)					
TIDSFORBRUG _____ t/ha					

Fig. 1. Udkast til en side i dyrkningskemaet.